

κής κοινωνίας, διότι προσθέτει επιχειρήματα στην άθλια επιχειρηματολογία «κόρακας κοράκου μάτι δεν βγάζει», «όλοι ίδιοι είναι», που είναι βλάβη για τη δημοκρατία μας πολύ μεγάλη, πολύ μεγαλύτερη και από την τεράστια οικονομική ζημιά που προκάλεσε το σκάνδαλο της «SIEMENS».

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον κ. Παπαδημούλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τρεις μαθητές και μαθήτριες δυο εκπαιδευτικού από το Δημοτικό Σχολείο «Εκπαιδευτήρια Γεωργίου Ζώη» Αργυρούπολης Αττικής.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει τώρα ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χαράλαμπος Καστανίδης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε θέμα πολύ σοβαρό για τη δημόσια ζωή. Η υπόθεση της «SIEMENS» είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα μιας σοβαρής ιστορικής τομής και ανατροπής που συνέβη στον κύκλο της Μεταπολίτευσης. Από την αποκατάσταση της δημοκρατίας μέχρι περίπου τα μέσα της δεκαετίας του 1990, για διάφορους λόγους μεταξύ των οποίων και η ύπαρξη ισχυρών προσωπικοτήτων, ίσχυε καθολικά το αξίωμα «η πολιτική αποφασίζει και η οικονομία ακολουθεί». Μια σειρά σημαντικών κοινωνικών και οικονομικών διεργασιών οδήγησαν σε ανατροπή αυτού του αξιώματος και από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 και ύστερα, το αξίωμα αυτό αντιστρέφεται και μετατρέπεται στο «η οικονομία αποφασίζει και η πολιτική ακολουθεί», δημιουργώντας μείζονα προβλήματα στη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, μειώνοντας την παρουσία του λαϊκού παράγοντα, όπως διά των θεσμικών του εκφράσεων ο λαϊκός παράγοντας υπάρχει και επηρεάζει τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, στα κέντρα λήψης των πολιτικών αποφάσεων. «Η οικονομία αποφασίζει και η πολιτική ακολουθεί» σήμαινε ότι μια σειρά από διαδικασίες και μηχανισμοί παρεδόθησαν στο πλαίσιο της συντελούμενης παγκόσμιας ανακατάταξης των οικονομικών διαδικασιών, στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, σε κέντρα που ήταν έξω από τον έλεγχο των θεσμικών εκπροσωπήσεων της λαϊκής κυριαρχίας. Άρα, σήμερα πρέπει να ρίξουμε φως σε ορισμένα γεγονότα. Επαναλαμβάνω ότι η «SIEMENS» είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, αλλά όχι το όλον αυτής της δραματικής ιστορικής ανατροπής στον κύκλο της Μεταπολίτευσης. Στα μέσα της δεκαετίας του 1990 εδόθησαν πολύ συγκεκριμένες πολιτικές μάχες, για να εξακολουθήσει ο τόπος να υφίσταται την αρχή ότι οι πολιτικοί και οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι του ελληνικού λαού αποφασίζουν και οι οικονομικοί παράγοντες ακολουθούν.

Ίσως είναι η πρώτη φορά που θα αποστώ από τη συνέπεια την οποία επέδειξα όλους αυτούς τους μήνες που έχω την ευθύνη να διοικώ το Υπουργείο Δικαιοσύνης, από την ιδιότητά μου ως Υπουργού Δικαιοσύνης, ιδιότητα η οποία μου επέβαλε να παραμείνω σε διακριτική απόσταση από τη συζήτηση για σκάνδαλα που απασχόλησαν στο παρελθόν, απώτερο και πρόσφατο, την ελληνική δημόσια ζωή.

Χθες ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Σημίτης απέστειλε στα μέλη του Κοινοβουλίου μια επιστολή για να εξηγήσει -δόκιμο από την πλευρά του- πώς εσκέφησε τη κυβέρνηση σε ό,τι αφορά τις συμβάσεις προμηθειών που αφορούσαν τη «SIEMENS». Είναι δική του εκτίμηση γιατί δεν το έκανε όταν συνεστήθη η εξεταστική επιτροπή και το έκανε σήμερα κατά τη συζήτηση του πορίσματος. Διατυπώνει διάφορες παρατηρήσεις.

Μεταξύ των παρατηρήσεων αναφέρεται και στην παραίτησή μου στις 30.8.1997. Ισχυρίζεται στο κείμενο -ερίθσθω εν παρόδω αυτό, δεν είναι το βασικό σημείο- πρώτον, ότι είχα ζητήσει -αληθές- να αλλάξουν οι κανόνες στη διαχείριση των προμηθειών και

των έργων και να συσταθεί μια ανεξάρτητη διοικητική αρχή, μη ελεγχόμενη από κανέναν κομματικό παράγοντα, προκειμένου να εξυγιανθεί το σύστημα των προμηθειών και έργων, πρόταση την οποία -λέει- ότι ανέθεσε στον τότε Γενικό Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Κοσμίδη, για να εξεταστεί.

Και έκρινε ο κ. Κοσμίδης τότε μαζί μου ότι υπήρχε επαρκές θεσμικό πλαίσιο, το οποίο δεν χρειαζόταν να οδηγήσει στη σύσταση ανεξάρτητης αρχής.

Ισχυρίζεται, δεύτερον, ότι στο προσχέδιο που αφορούσε στη σύσταση ανεξάρτητης διοικητικής αρχής οι προγραμματικές συμβάσεις, όπως ήταν τελικά οι συμφωνίες του Δεκεμβρίου 1997 για τον ΟΤΕ, δεν θα υπήγοντο στον έλεγχο της ανεξάρτητης αρχής. Και στο τέλος διατυπώνει το ερώτημα: «Εάν ετίθετο θέμα, εάν ο κ. Καστανίδης είχε πρόβλημα ηθικής τάξεως με τη συμμετοχή του στην Κυβέρνηση, γιατί επανήλθε το 2003 σε αυτή?».

Με έμμεσο και σαφή τρόπο, κυρίως από την επιστολή παραίτησής μου στις 30-8-1997, αλλά και μεταγενέστερα υπό το φως έως και των πρόσφατων εξελίξεων δόθηκαν απαντήσεις στον ελληνικό λαό. Αλλά αισθάνομαι μετά τη χθεσινή επιστολή του πρώην Πρωθυπουργού ότι η υποχρέωσή μου είναι να αποδευσιμωθώ από τη στάση που τήρησα μέχρι τώρα να μη δώσω στη δημοσιότητα την εσωτερική κυβερνητική αλληλογραφία της περιόδου εκείνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν τον Ιανουάριο του 1996 ανέλαβα Υπουργός Μεταφορών, το Υπουργείο Μεταφορών είχε μπροστά του να διαχειριστεί μερικά τρισεκατομμύρια δραχμές προμηθειών, από τα αεροπλάνα της Ολυμπιακής μέχρι τις ψηφιακές παροχές του ΟΤΕ. Ζήτησα από την Κυβέρνηση και από τον τότε Πρωθυπουργό να απαντήσουμε ξεκάθαρα στο ερώτημα πώς θα γίνει η διαχείριση του κολοσσιαίου αυτού ύψους προμηθειών, αλλά και άλλων έργων, διότι τα γιγαντιαία συμφέροντα τα οποία συγκροτούνται γύρω από τα δημόσια έργα και τις προμήθειες, ακόμη και όταν τηρούνται ευλαβικά όλες οι διαδικασίες υγιούς ανταγωνισμού, επειδή κάποιος χάνει από κάποιους άλλους, δημιουργούν παρενέργειες στο πολιτικό σκηνικό.

Είχα τότε προτείνει τη σύσταση ανεξάρτητης αρχής, στην οποία με διακομματική συνεννόηση θα επελεγόταν πρόσωπα υψηλού κύρους και η οποία θα είχε την ευθύνη, μακράν των επιχειρηματιών και της πολιτικής, να ελέγχει τις διαδικασίες υγιούς ανταγωνισμού. Ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση προς τιμήν τους απεδέχθησαν αυτήν την πρόταση. Το Μάρτιο του 2006 η πρόταση εισήχθη στην κυβερνητική επιτροπή και η κυβερνητική επιτροπή ορθά παρετήρησε ότι δεν είναι δυνατόν να διαχειριστούμε με αυτόν το διαφανή τρόπο μόνο τις προμήθειες του Υπουργείου Μεταφορών, θα πρέπει το νομοθετικό καθεστώς να αφορά το σύνολο των δημοσίων έργων και προμηθειών σε όλο το δημόσιο τομέα. Αισθάνθηκα μεγάλη ικανοποίηση. Ανετέθη σεμένα και άλλους συναρμοδίους Υπουργούς να διαμορφώσουμε το θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση ανεξάρτητης αρχής, η οποία θα αναλάμβανε να ελέγχει τη νομιμότητα των διαδικασιών και την τήρηση των όρων υγιούς ανταγωνισμού. Το καλοκαίρι του '96 η επιτροπή κατέληξε και παρεδόθη το σχετικό προσχέδιο στον Πρωθυπουργό και στην Κυβέρνηση.

Το Σεπτέμβριο του 1996, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, η θέση για την ορθή και διαφανή διαχείριση των δημοσίων προμηθειών και έργων γίνεται βασική διακήρυξη της Κυβέρνησης και ανακοινώνεται διά χειλέων Πρωθυπουργού σε μια σειρά από προεκλογικές συγκεντρώσεις. Άλλωστε, συμπεριελήφθη και στο προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ. Όταν σχηματίστηκε η νέα κυβέρνηση και εξακολουθούσα να κατέχω τη θέση του Υπουργού των Μεταφορών και των Επικοινωνιών, εζήτησα -συνεπής προς όσα είχαμε διακηρύξει- να έρθει προς ψήφιση στη Βουλή το σχετικό νομοσχέδιο.

Στις 5 Νοεμβρίου 1996 μου αποστέλλεται από τον Πρωθυπουργό επιστολή με την οποία μου ζητεί να επισπεύσουμε τις διαδικασίες καταθέσεως του σχετικού σχεδίου νόμου στη Βουλή με τον χαρακτηριστικό λόγο: «Αγαπητέ Χάρη, όπως γνωρίζεις, είχε καταρτιστεί τον Ιούλιο με βάση τις αποφάσεις της κυβερνητικής επιτροπής» **πουθενά ο κ. Κοσμίδης** «και τη συνεργασία των συναρμοδίων Υπουργών το συνημμένο σχέδιο νόμου: «Διαφάνεια στα δημόσια έργα και τις προμήθειες». Σε παρακαλώ, να

διατυπώσεις έως την 20η Νοεμβρίου 1996 τις τελικές παρατηρήσεις σου, προκειμένου να προωθηθεί κατά προτεραιότητα προς ψήφιση στη Βουλή». Στις 25 Νοεμβρίου ο εισηγητής Υπουργός Μεταφορών, δηλαδή εγώ, του απαντώ ότι δεν έχω να κάνω καμιά παρατήρηση, γιατί είμαι ο συντάκτης του νομοσχεδίου και συνεπώς χαίρομαι που επισπεύδουμε τις διαδικασίες για την ψήφιση στη Βουλή. Γιατί έτσι, θα αλλάξουμε όλο το καθεστώς στη διαχείριση των προμηθειών και των έργων και θα αποκόψουμε τον ομφάλιο λώρο μεταξύ επιχειρηματιών και πολιτικής. Θα αποκαταστήσουμε το πολιτικό δόγμα το οποίο ισχύει σε αυτόν τον τόπο ότι η πολιτική αποφασίζει και η οικονομία ακολουθεί. Αυτή είναι η απόφαση -να εισαχθεί το εν λόγω νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα στη Βουλή- και ο Υπουργός Μεταφορών αισθάνεται δικαιωμένος, γιατί σύμφωνα η κυβέρνηση έχει αποφασίσει τούτο.

Στις 7 Ιανουαρίου 1997, λαμβάνω με κοινοποίηση επιστολή του τότε Πρωθυπουργού προς τον τότε Υπουργό Εσωτερικών κ. Παπαδόπουλο, στον οποίο λέει *grosso modo* -δεν σας διαβάζω ολόκληρη την επιστολή- τα εξής: «Έχω ξανασκεφθεί το θέμα και μου φαίνεται ότι θέλει περισσότερη συζήτηση το πράγμα. Να εισαγάγεις το θέμα στην Επιτροπή Θεσμών της κυβέρνησης, για να γίνει συζήτηση και εκεί». Αυτό δύο μήνες μετά την ορθή απαίτηση του Πρωθυπουργού να εισαχθεί κατά προτεραιότητα στη Βουλή το σχετικό νομοσχέδιο. Είναι επιστολή της 7ης Ιανουαρίου 1997. Ο κ. Παπαδόπουλος, συνεπής προς την πρωθυπουργική εντολή, συγκαλεί σε διαδοχικές συσκέψεις την Επιτροπή Θεσμών και στις 12 Μαρτίου 1997 απαντά στον Πρωθυπουργό και μεταξύ άλλων γράφει: «Ο Χάρης Καστανίδης επέμεινε στην ανεξάρτητη διοικητική αρχή, εφ' όσον οι προμήθειες και τα έργα αφορούν συνολικά το δημόσιο τομέα, επισημαίνοντας μάλιστα ότι θα διευκόλυνε μία τέτοια διαδικασία που θα ξεκινούσε από το επίπεδο Υπουργού, Υπουργικού Συμβουλίου, Ελεγκτικού Συνεδρίου και ανεξάρτητης αρχής».

Στις 8-5-1997, ενώ απουσιάζω στο Σικάγο σε αποστολή, συγκαλείται το Υπουργικό Συμβούλιο και αποφασίζει -χωρίς την παρουσία του εισηγητή Υπουργού- να απορρίψει αυτό που αποτέλεσε προεκλογική διακήρυξη της κυβερνήσεως, με το επιχείρημα ότι το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο είναι επαρκές και δεν χρειάζεται να αλλάξει. Στις 14-5-1997, αφού γυρίσω από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, αποστέλλω επιστολή στον Πρωθυπουργό κ. Σημίτη, στην οποία του εξηγώ ότι έσφαλε το Υπουργικό Συμβούλιο. Σεβαστή η απόφαση, αλλά έσφαλε. Του εξηγώ ότι θα πρέπει όλες οι προμήθειες να υπαχθούν στον έλεγχο της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής. Είναι η «λεπτομέρεια» που «ξεφεύγει» από τη χθεσινή ανακοίνωση του πολιτικού γραφείου του κ. Σημίτη. Πράγματι, στο προσχέδιο για τη σύσταση ανεξάρτητης αρχής οι προγραμματικές συμβάσεις προβλέπεται ότι δεν μπορούν να υπαχθούν στον έλεγχο της ανεξάρτητης αρχής, διότι υπάρχει το κοινοτικό πλαίσιο, οι κοινοτικές οδηγίες που ρυθμίζουν τη λειτουργία των προγραμματικών συμφωνιών. Η κρίσιμη «λεπτομέρεια» είναι ότι έχω πει ότι δεν πρέπει να υπαχθούν στο καθεστώς των προγραμματικών συμφωνιών -να πάμε σε διεθνείς, δηλαδή, διαγωνισμούς- και οι ψηφιακές παροχές του ΟΤΕ και όλες οι άλλες προμήθειες, με την υπαγωγή τους στον έλεγχο της ανεξάρτητης αρχής.

Η επιστολή αυτή που είναι πολυσέλιδη καταλήγει στα εξής, αφού αναφέρομαι στις συγκεκριμένες υποθέσεις: «Ο, τι ισχυρίζομαι για τη θωράκιση και προστασία της πολιτικής ζωής της χώρας αποτελεί εκπεφρασμένη βούληση της Κυβερνήσεώς μας και ελάχιστη προϋπόθεση για τη δημιουργική απόδοση κάθε μέλους του Υπουργικού Συμβουλίου. Σας παρακαλώ γι' αυτό να μου δώσετε τη δυνατότητα να θεσπίσω έστω στον τομέα της δικής μου αρμοδιότητας, εν όψει και των θεμάτων που λίγο πριν έθιξα, μέτρα και κανόνες που εγγυώνται τη διαφανή διαχείριση έργων και προμηθειών στις μεταφορές και επικοινωνίες.

Αυτό θα μπορούσε να γίνει είτε με την άμεση ψήφιση του νομοσχεδίου που πρότεινα εξ αρχής, δηλαδή στον έλεγχο της ανεξάρτητης αρχής να υπαχθούν και οι ψηφιακές, όχι στο καθεστώς των προγραμματικών συμφωνιών, «είτε με την άμεση προώθηση άλλων μέτρων που στοχεύουν στο ίδιο αποτέλεσμα και που μπορείτε είτε εσείς να υποδείξετε είτε εγώ να συζητήσω μαζί σας.

Αν ούτε αυτό καταστεί δυνατό, αναρωτιέμαι αν θα είχε νόημα η παραμονή μου στην Κυβέρνηση χωρίς τις αναγκαίες εγγυήσεις που αξιώνουν οι περιστάσεις, οι αρχές μας και το υψηλό αίσθημα ευθύνης που ορίζει τις γραμμές αμύνης κάθε προσώπου». 14-5-1997.

Στις 25 Ιουλίου 1997, πέραν του νομοσχεδίου που είχα συντάξει μαζί με άλλους συναδέλφους μου, αποστέλλω νέα πρόταση που δουλέψαμε με το Ελεγκτικό Συνέδριο, εναλλακτική πρόταση. Δεν υπάρχει απάντηση ούτε επ' αυτής. Η πρόταση που είχα καταθέσει σε συνεργασία με το Ελεγκτικό Συνέδριο σκοπούσε στο να είναι υποχρεωτικός ο έλεγχος νομιμότητας -γιατί μέχρι τότε ηδύνατο ο Υπουργός, αν το ήθελε, να στείλει τις σχετικές συμβάσεις- από το ελεγκτικό συνέδριο και μάλιστα όχι μόνο της τυπικής νομιμότητας, αλλά και της ουσίας, κάτι που δεν ίσχυε με το ν.2145. Δεν υπάρχει απάντηση.

Με αφορμή συγκεκριμένα γεγονότα, στις 30-8-1997 ανακοινώνω την παραίτησή μου με βάση την προϊδέαση που είχα κάνει από τις 14-5-1997. Και γιατί επανήλθε μετά από έξι χρόνια απουσίας από την κυβέρνηση ο Καστανίδης; Για τον απλούστατο λόγο ότι ο Πρωθυπουργός του εξήτησε μετ' επιτάσεως, οχτώ μήνες πριν από τις εκλογές του 2004, να βοηθήσει. Έχω πάντοτε -πρέπει να σας πω- αφοσίωση πρώτα στη χώρα και αμέσως μετά στο κόμμα μου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα γεγονότα εκείνης της περιόδου δεν είναι τυχαία. Σηματοδοτούν μια κρίσιμη καμπή στην πολιτική ζωή του τόπου. Θα ήταν διαφορετικό το μέλλον του τόπου, διαφορετική η θεσμική θωράκιση της δημοκρατίας αν τότε είχαμε αποδεχθεί -όλος ο πολιτικός κόσμος- μια διαφορετική λειτουργία στο καθεστώς των δημοσίων προμηθειών και έργων και αποκόπταμε τον ομφάλιο λώρο μεταξύ κράτους, πολιτικής και επιχειρηματιών. Δεν το πράξαμε και οι συνέπειες υπήρξαν μοιραίες.

Δεν έχω μιλήσει έτσι εδώ και δεκαπέντε χρόνια. Σήμερα όμως, αισθάνομαι βαριά την ιστορική ευθύνη να μιλήσω για όσα οφείλω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να έχω λίγη από την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Βεβαίως, κύριε Υπουργέ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων):** Θα μου επιτρέψετε για λόγους καθαρά ηθικούς τις επιστολές αυτές να μην τις παραδώσω ακόμη στη Βουλή. Αν χρειαστεί, θα το κάνω μέχρι το τέλος, ώστε να αποτελούν σώμα της ιστορίας και της γνώσης του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Η σημερινή Κυβέρνηση κάνει ό,τι πρέπει για την αποκατάσταση της αλήθειας; Δίνει ειλικρινή μάχη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κάνει τα καλύτερα δυνατά.

Ετέθη το ερώτημα: Εργάστηκε η δικαιοσύνη με τους ρυθμούς που έπρεπε, όχι μόνο για την υπόθεση «SIEMENS»; Η απάντηση είναι ότι μια ορισμένη περίοδο η δικαιοσύνη δούλεψε με ρυθμούς άπρεπους για το ρόλο της. Υπήρξαν δικαστικοί λειτουργοί που δεν εκτέλεσαν το καθήκον τους, όχι γιατί αυτοί ως φυσικά πρόσωπα είχαν αποκλειστικά την ευθύνη, αλλά γιατί αυτή ήταν η άνωθεν κατεύθυνση.

Μου έκανε μεγάλη εντύπωση, όταν ο Υπουργός Δικαιοσύνης ζήτησε να τεθεί σε αργία ένας δικαστής που κατηγορείται -δεν αποδέχομαι οποιαδήποτε κατηγορία- για βαρύτατα ποινικά αδικήματα, το ότι δεν ετέθη σε αργία από το δικαστικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου, όταν άλλοι δικαστές για πειθαρχικές μόνο αιτίαιες ετίθεντο αμέσως σε καθεστώς αργίας.

Από ένα σημείο και ύστερα η δικαιοσύνη αρχίζει να λειτουργεί. Με τρεις εφέτες -ανακρίτες κάνει το καθήκον της για την υπόθεση της «SIEMENS» μέσα σε πολύ μεγάλες δυσκολίες. Θέλω όμως να σας διαβεβαιώσω, κύριε Παπαδημούλη, ότι είναι διαφορετικός ο τρόπος λειτουργίας της δικαιοσύνης σήμερα. Δεν σημαίνει ότι υπερέβη τις γνωστές αδράνειες μέσα στο χρόνο. Πάντως είναι διαφορετικό το καθεστώς λειτουργίας της.

Ετέθη επίσης ένα ερώτημα από τον κ. Βαλυράκη -και ορθά- όπως και από τον κ. Αποστολάκο. Ανεξάρτητα από το ποινικό

μέρος, θα υπάρξουν αποζημιώσεις από τη «SIEMENS» υπέρ του ελληνικού δημοσίου; Σας απαντώ πως ναι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση ήδη έχει κινήσει διαδικασίες μιας συνολικής διαπραγμάτευσης. Ο κ. Παμπούκης που παρίσταται και θα δώσει εξηγήσεις για διάφορα θέματα –και μάλιστα πολύ καθαρές και πειστικές εξηγήσεις- θα σας πει για λογαριασμό της Κυβέρνησης ότι η ομάδα που διαχειρίζεται τη διαπραγμάτευση με τη «SIEMENS» έχει κάνει πολύ συγκεκριμένες κινήσεις.

Συμβιβασμός υπήρξε σε όλες περίπου τις χώρες που η «SIEMENS» συμπεριφέρθηκε με μη νόμιμο τρόπο, και στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε άλλες χώρες. Επήλθε συμβιβασμός μετά από συγκεκριμένες κινήσεις που έκαναν είτε το αμερικανικό είτε το νιγηριανό δημόσιο κ.λπ.. Τέτοιου είδους κινήσεις γίνονται απτήν την ώρα.

Σε ελάχιστο εικοσιτετράωρο από σήμερα, όπως ξέρετε, έχει κληθεί με επιστολή μου η «SIEMENS», σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικών Διαδικασιών να παράσχει εξηγήσεις. Αμέσως μετά –διότι οφείλουμε να ακροαστούμε όσους πιθανολογείται ότι μπορεί να υποστούν αυστηρές διοικητικές κυρώσεις- θα αρχίσει η διαδικασία της επιμετρήσεως της διοικητικής ποινής.

Δεν χρειάζεται, κύριε Παπαδημούλη, δικαστική απόφαση. Υπάρχει ένα πλέγμα νομοθετικών ρυθμίσεων που επιτρέπουν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων χωρίς δικαστική απόφαση. Αυτό όμως που πρέπει να έχετε υπόψη σας είναι ότι το νομοθετικό αυτό πλέγμα ορίζει συγκεκριμένο τρόπο με τον οποίο, αν αποφασιστεί ότι πρέπει να επιβληθούν πρόστιμα, γίνεται η επιμέτρησή. Δεν μπορεί να αυθαίρετησει κανείς.

Η Βουλή και η κοινοβουλευτική επιτροπή έχει προσδιορίσει ένα ύψος της ζημίας. Αυτό είναι μια εκτίμηση της επιτροπής. Ο τρόπος όμως με τον οποίο γίνεται η επιμέτρηση για την επιβολή ενός προστίμου, στηρίζεται στο νόμο, όχι στην εκτίμηση της Βουλής.

Τέλος, ετέθη το εξής ερώτημα: Είναι δικαιολογημένη ή αδικαιολόγητη η καθυστέρηση των πέντε μηνών στη συζήτηση του πορίσματος; Εκτιμώ πως ευτυχώς που υπήρξε αυτή η καθυστέρηση και θα σας εξηγήσω γιατί.

Είχαμε, πρώτον, τη νομολογία του δικαστικού συμβουλίου σε ό,τι αφορά το σκάνδαλο του Βατοπεδίου. Άρα, η νομολογία του δικαστικού συμβουλίου έχει ορίσει μερικούς δρόμους που πρέπει να ακολουθήσουμε για να είμαστε αποτελεσματικοί.

Δεύτερον, έχουν προκύψει νεότερες νομικές συζητήσεις οι οποίες, επίσης, διευκολύνουν την κάθαρση, την αξιολόγηση -ποινική και αστική- των σκανδάλων και την επιβολή τελικά ποινής.

Ισχυρίζομαι δηλαδή, κύριοι συνάδελφοι –και θα το υπερασπιστώ μέχρι τέλους αυτό- ότι η δωροδοκία δεν είναι έγκλημα κατά την άσκηση των καθηκόντων του Υπουργού, άρα δεν υπάγεται στο νόμο περί ευθύνης Υπουργών, άρα δεν υπάγεται στις σύντομες παραγραφές, όπως και η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Άρα, δεν πρέπει να ελέγξει τα εγκλήματα αυτά η Βουλή, πρέπει να αποστείλει τις υποθέσεις αυτές στη δικαιοσύνη.

Άρα αν συσταθεί για τη «SIEMENS» προανακριτική επιτροπή, η προανακριτική επιτροπή πρέπει να έχει σύντομο χρόνο μπροστά της για να διαπιστώσει ότι τόσο το έγκλημα της δωροδοκίας όσο και το έγκλημα της νομιμοποίησης εσόδων –σ' αυτό το τελευταίο συμφωνούμε άπαντες- δεν υπάγονται στην κατηγορία των υπουργικών λεγομένων εγκλημάτων, συνεπώς είναι απόλυτη ευθύνη της δικαιοσύνης να δώσει και να δικάσει.

Γι' αυτό έχω την εντύπωση, κύριε Παπαδημούλη, ότι ήταν ευεργετική αυτή η καθυστέρηση. Ανοίγουμε νέους νομικούς δρόμους και δυνατότητες και πιστεύω ότι θα είναι επωφελής η μεσολαβήσασα χρονική περίοδος για το τελικό αποτέλεσμα, για την ορθή τελική κρίση και στην υπόθεση αυτή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνω με την εξής παρατήρηση: Ας κάνουμε όλοι μαζί την προσπάθεια να μην έχουμε κομματικές διαίρεσεις όταν πρόκειται να υπερασπιστούμε το δημόσιο ήθος. Η δημόσια ηθική έχει ανάγκη προστασίας απ' όλους και το παράδειγμα ζωής είναι αυτό που τελικά μετράει. Σε μία περίοδο που ο κόσμος δείχνει χαμηλού βαθμού εμπιστοσύνη στο πολιτικό σύστημα, ας μην μπλέξουμε σε αντιδικίες χωρίς

νόημα, που δεν προσιδιάζουν στην κοινή απαίτηση να ανυψώσουμε τη δημοκρατία. Ας αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας.

Το 1996 απευθύνθηκα σ' όλα τα πολιτικά κόμματα για να υπαχθεί η προμήθεια των ψηφιακών παροχών του ΟΤΕ στη διακομματική επιτροπή του ν. 2286. Ο ν.2286/95 προέβλεπε ότι για προμήθειες ιδιαίτερης τεχνολογικής σημασίας ή υψηλής οικονομίας αξίας μπορεί να συνιστάται διακομματική Επιτροπή. Όταν, λοιπόν, είχε ξεσπάσει το σκάνδαλο των ψηφιακών παροχών της περιόδου 1992-1993 και διερευνάτο τότε, πήρα την πρωτοβουλία σε συμφωνία με τον Πρωθυπουργό να επισκεφτώ τους Αρχηγούς των κομμάτων και να τους ζητήσω –γιατί ήταν το μόνο «όπλο» που διαθέταμε τότε στα χέρια μας- σύσταση διακομματικής επιτροπής για τον έλεγχο των ψηφιακών παροχών. Πλην ενός πολιτικού Αρχηγού, όλοι οι άλλοι αρνήθηκαν. Γι' αυτό ακριβώς στην επιστολή της 14ης Μαΐου του 1997...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗΣ: Ποιος ήταν αυτός ο Αρχηγός;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Δεν έχει σημασία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗΣ: Έχει σημασία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Εσείς ξέρετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗΣ: Να το μάθει η Βουλή.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Πλην, λοιπόν, ενός πολιτικού Αρχηγού, όλοι οι άλλοι αρνήθηκαν και γι' αυτό ακριβώς στις 14 Μαΐου του 1997 στη γνωστή επιστολή όπου προαναγγέλλω ουσιαστικά την παραίτησή μου, λέω: «Ως προς το θεώρημα περί της επάρκειας του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου, αναρωτιέμαι γιατί δεν το γνωρίζαμε αυτό πριν από ένα έτος, διότι, αν δεν με απατάει η μνήμη μου, κανένα νέο μέτρο δεν προσετέθη από τότε μέχρι σήμερα υπέρ των εγγυήσεων της νομιμότητας και της διαφάνειας ώστε να γνωρίζουμε τώρα κάτι που τότε αγνοούσαμε».

«Επιτρέψτε μου όμως να δώσω και ένα παράδειγμα επάρκειας ή όχι του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου: Η προβλεπόμενη από το άρθρο 3 του ν. 2286 σύσταση διακομματικής επιτροπής για τις προμήθειες ιδιαίτερης οικονομικής ή τεχνολογικής αξίας είναι ένα ιδιαίτερα θετικό μέτρο. Η σύσταση και η λειτουργία της όμως εξαρτάται μόνο από την επιθυμία και των κομμάτων της Αντιπολίτευσης να συμμετάσχουν, αλλά τι θα συμβεί αν τα άλλα, πέραν της Κυβερνήσεως κόμματα, αρνηθούν τη συμμετοχή τους, όπως συνέβη στην περίπτωση των ψηφιακών παροχών του ΟΤΕ; Ακόμα και αν συμμετάσχουν όλα τα κόμματα, τι θα γίνει με τα δημόσια έργα τα οποία, όπως είναι γνωστό, δεν υπάγονται στη ρύθμιση του άρθρου 3;»

Αυτό το παράδειγμα αρνήσεως των κομμάτων τότε να αναλάβουμε όλοι το βάρος της ευθύνης να εξυγιάνουμε το σύστημα δεν είναι καλό παράδειγμα, γι' αυτό το ανέφερα. Αντιθέτως, θα δώσουμε φωτεινό παράδειγμα αν όλοι μαζί αποδεχθούμε, κατά το λόγο της ευθύνης μας, να εξυγιάνουμε τη δημόσια ζωή και να προχωρήσουμε σ' ένα δρόμο που θα οδηγήσει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το πολιτικό σύστημα. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χαράλαμπος Καστανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χαράλαμπο Καστανίδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα δύο μαθητές και μαθητρίες και δύο εκπαιδευτικοί από το Δημοτικό Σχολείο «Εκπαιδευτήρια Γεωργίου Ζώνη» Αργυρούπολης Αττικής.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, θέλω το λόγο.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Τζαβάρα, θα κάνετε παρέμβαση για ένα λεπτό μόνο γιατί πρέπει να συνεχίσουμε τη διαδικασία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, μετά τις βαρυσήμαντες δηλώσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης και κυρίως μετά το νέο περιεχόμενο και το νέο «φως» κάτω από το οποίο εμείς που συμμετείχαμε στην επιτροπή, αλλά και τα κόμματα που συμμετέχουν σ' αυτήν τη συζήτηση πλέον καλούμαστε να δούμε την εξέλιξη του ζητήματος των προγραμματικών συμβάσεων -και κυρίως αναφέρομαι στην τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού αναφορικά με το περιεχόμενο των επιστολών που ανταλλάγησαν μεταξύ αυτού και του πρώην Πρωθυπουργού κ. Σημίτη ο οποίος στο δελτίο Τύπου που μας διένειμε χθες παρουσιάζει τα πράγματα εντελώς διαφορετικά και μάλιστα δημιουργεί την εντύπωση ότι ο κ. Υπουργός είναι εκείνος αξιότιμος του οποίου σήμερα ή τότε, εν πάση περιπτώσει, το κράτος δεν προστατεύτηκε από μία ανεξάρτητη διοικητική αρχή ελέγχου των προμηθειών και των έργων του δημοσίου- θεωρώ αναγκαίο ότι πρέπει οι επιστολές να κατατεθούν στη Βουλή αμέσως. Μέχρις ότου κατατεθούν, θεωρώ αναγκαίο ότι η συγκεκριμένη συζήτηση πρέπει να διακοπεί γιατί είναι ουσιώδους σημασίας έγγραφα, από την ανάγνωση των οποίων το Σώμα θα ενημερωθεί επί πολύ σοβαρών ζητημάτων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κωνσταντίνου Τζαβάρα.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Επικρατείας, κ. Χαράλαμπος Παμπούκης, για δεκαοκτώ λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Τζαβάρα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης κατέθεσε ήδη τα έγγραφα, επομένως είναι στη διάθεση του Σώματος.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει και ένα αίτημα από τη Νέα Δημοκρατία προς το Προεδρείο, κυρία Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Υπάρχει ένα αίτημα, κυρία Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει αίτημα να διακοπεί η συνεδρίαση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να μιλάμε αν δεν δούμε τις επιστολές αυτές, γιατί αλλάζουν εντελώς το θέμα του πορίσματος και νομίζω ότι και οι άλλοι συνάδελφοι πρέπει να δουν αυτές τις επιστολές για να διαμορφώσουν γνώμη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Τουλάχιστον να τοποθετηθούν και τα άλλα κόμματα, κυρία Πρόεδρε. Πρέπει και τα άλλα κόμματα να δουν...

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΟΝΟΓΛΟΥ-ΒΥΛΛΙΩΤΗ: Μα, τα κατέθεσε ο Υπουργός.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Έγινε μία δήλωση από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας. Τα έγγραφα έχουν κατατεθεί στα Πρακτικά από τον κύριο Υπουργό και συνεχίζεται η διαδικασία κανονικά όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό και όπως έχει αποφασίσει η Βουλή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Μα, υπάρχει αυτή η πρόταση διακοπής...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Εσείς αποφασίζετε για τα κόμματα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι σοβαρά τα ζητήματα. Τι να συζητήσουμε εδώ; Για κάποια πράγματα που πρέπει σ' ένα τέταρτο να κάτσουμε να τα διαβάσουμε και να αξιολογήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Σας παρακαλώ. Δεν έχετε το λόγο.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Στο ειδικό δικαστήριο θα μπορούσαν να πάνε και θέλετε να συνεχίσουμε; Διακόψτε τουλάχιστον τη συνεδρίαση. Υπάρχει ένα αίτημα για τα κόμματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Καμμένε, σας έχω δώσει το λόγο; Ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος μου ζήτησε το λόγο για ένα λεπτό σύμφωνα με τον Κανονισμό για να κάνει μία δήλωση και έκανε τη δήλωσή του.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Πρόταση έκανε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Σας παρακαλώ πάρα πολύ, μη διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Τζαβάρα, δεν σας έδωσα το λόγο. Σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Υπάρχει ένα αίτημα. Τουλάχιστον επ' αυτού του αιτήματος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ακουσθηκε το αίτημά σας. Σας παρακαλώ. Με συγχωρείτε, κύριε Υπουργέ. Θα λάβουν το λόγο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Κύριε Μπεντενιώτη, έχετε το λόγο τώρα που σας τον δίνω.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία είχε πεντέμισι χρόνια να απαντήσει στο θέμα όταν ήταν κυβέρνηση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Δεκαπέντε χρόνια, όμως, δουλεύατε τον ελληνικό λαό και καλύπτατε το Σημίτη που σήμερα πολύ σωστά ο Υπουργός τον κατήγγειλε. Αλλά αργοπορημένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Δεν έχετε το λόγο.

Παρακαλώ, δεν γράφονται οι διακοπές.

Έχετε το λόγο, κύριε Μπεντενιώτη.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Δεν είμαι αποφασισμένος να υποβαθμίσω το επίπεδο της υψηλής ποιότητας που πρέπει να διακρίνει την Αίθουσα. Δεν είμαι αποφασισμένος να κατέβω σε αυτό το επίπεδο. Είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω στην πρόταση και τίποτα παρακάτω. Οι όποιοι φωνασκούν στην Αίθουσα, δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν το Κοινοβούλιο με υψηλό κύρος. Και έχουν την ευθύνη γιατί η χώρα έχει φτάσει εδώ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: ...

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Η οικονομική κρίση, η ηθική κρίση, η κοινωνική κρίση οφείλεται στην προηγούμενη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας η οποία πραγματικά δεν αντιμετώπισε έγκαιρα και σε υψηλό επίπεδο την ποιότητα της πορείας μας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: ...

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Αυτή η Κυβέρνηση έχει την ευθύνη να κάνει το παν και θα το κάνει. Με απόλυτη συνέπεια. Συνέπεια στην ηθική, στην πολιτική και στη διαφάνεια στη διακυβέρνηση.

Ως προς την πρόταση, εμείς θέλουμε να προχωρήσει η συζήτηση και οτιδήποτε προκύψει από τη συζήτηση, μετά την ολοκλήρωσή της είμαστε εδώ, για να το συζητήσουμε, οποτεδήποτε απαιτηθεί.

Άρα, λοιπόν, οι φωνασκίες είναι λόγω ενοχών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον κ. Μπεντενιώτη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: ...

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού ζητώ το λόγο. Να σας πω σε τι συνίσταται το προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Δεν υπάρχει προσωπικό αλλά θα σας δώσω για ένα λεπτό. Γιατί όταν εκφράζεται μια διαφωνία από άλλον ομιλητή...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Από το λόγο του κ. Μπεντενιώτη προέκυψε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Δεν άκουσα προσωπικούς χαρακτηρισμούς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Είπε ότι δεν έχω το επίπεδο και ότι είμαι πολύ χαμηλού επιπέδου για να μπορέσω να αντέξω ζητήματα του κύρους της Αίθουσας αυτής. Αν αυτό δεν είναι προσωπική προσβολή, τότε εξηγήστε μου τι άλλο είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Κύριε Τζαβάρα, μισό